

Sönd e alla helgons dag

Psalmer (Trefaldighetshäftet): 171:1-4, 171:5-8, 187:1-5, 187:6-8, 178, 211

Texter: Dan 12:1-4, 1 Kor 15:35-49, Joh 6:37-40

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

1 Kor 15:35-49

Nu kanske någon frågar: Hur uppstår de döda? Vad har de för kropp när de kommer? 36 Du oförståndige, det du sår får inte liv om det inte dör. 37 Och det du sår har inte den form det ska få utan är ett naket korn, kanske av vete eller något annat slag. 38 Men Gud ger det den form som han har bestämt, och åt varje frö dess egen form. 39 Alla kroppar är inte av samma slag. Det är skillnad mellan människors, boskapdjurs, fåglars och fiskars kroppar. 40 Det finns både himmelska kroppar och jordiska kroppar, men de himmelska kropparnas glans är av ett slag och de jordiska kropparnas glans av ett annat slag. 41 Solen har sin glans, månen en annan glans och stjärnorna en annan, och stjärna skiljer sig från stjärna i glans.

42 Så är det också med de dödas uppståndelse. Det som blir sått förgängligt uppstår oförgängligt. 43 Det som blir sått i ringhet uppstår i härlighet. Det som blir sått i svaghet uppstår i kraft. 44 Det sås en jordisk kropp, det uppstår en andlig kropp. Finns det en jordisk kropp, finns det också en andlig kropp. 45 Så står det också skrivet: *Den första människan, Adam, blev en levande varelse.* Den siste Adam blev en livgivande ande.

46 Men det första var inte det andliga, utan det jordiska. Därefter kom det andliga. 47 Den första människan kom från jorden, av jord. Den andra människan kom från himlen. 48 Så som den jordiska människan var, så är också de jordiska. Och så som den himmelska människan är, så är också de himmelska. 49 Och liksom vi har burit den jordiska människans bild, ska vi också bära den himmelska människans bild.

Herre, skriv dessa ord i våra hjärtan. Amen.

Det är egentligen ett under att det kan bli en blomma eller ett träd av ett litet frö. Alla har vi försökt oss på att plantera: så morötter, sätta potatis, eller sätta frön som blir blommor. Vi vet hur det går till: fröet sätts i jorden, sedan är det bara att vattna och vänta. Plantan som växer upp har en helt annan form och andra egenskaper än fröet som vi satte i jorden. Vi lägger fröet i jorden. Men Gud ger växten. Forskare kan beskriva hur ett frö gror och växer men inte hur plantan lär sig söka näring, utföra fotosyntensen eller ge färg och smak åt frukten. Gud har åt var sort gett passande form och egenskaper.

Det finns väl inget som så kan få oss att stanna upp i förundran som då vi ser undren i skapelsen. Solen, månen och stjärnornas gång. Träd och växter, mångfalden fåglar, däggdjur och fiskar. Gud har format olika kroppar och gett dem olika egenskaper och mångfalden är ofantlig. Med tanke på det är det inte långsökt att tro att Gud kan ge våra kroppar passande egenskaper för det eviga livet på den nya jord han ska skapa.

Paulus drar paralleller mellan fröet som läggs i jorden och vår död och uppståndelse. Liksom fröet läggs i jorden så begravs vi när vi dör. Liksom plantan som växer upp är annorlunda än fröet som lades i jorden så kommer våra kroppar att vara annorlunda i uppståndelsen. Och när vi ser mångfalden i Guds skapelse så kan vi lita på att han kan ge våra kroppar passande egenskaper för att leva inför honom för evigt.

Det uppstår en andlig kropp, skriver Paulus. Det innebär inte att vi ska bli andevarelser. Det uppstår en andlig kropp som har andra egenskaper än vår jordiska kropp. Vi känner vilka egenskaper vår jordiska kropp har och vad kroppen behöver för att leva. Våra villkor skiljer sig inte så mycket från alla andra varelser som andas och lever här på jorden. Men vilka krav ställs på våra kroppar för att kunna leva för evigt inför Gud och tjäna honom? Det vet bara Gud. Men vi blir idag försäkrade om att Gud ska ge vår uppståndelsekropp passande egenskaper, därför kallar han den en andlig kropp.

De flesta är upptagna med nuet, möjligtvis ältar man det förgångna, men få tänker på sin död. För människor som är upptagna av leva hälsosamt, hålla sig i form och kanske delta i någon tävling utgör nog döden tillvarons avlägsna bortre horisont som man sällan tänker på, eller vill tänka på. Och om man gör det så blir det utifrån ett logiskt resonemang. När den dagen kommer så sker bara vad som alltid sker: kroppen dör och läggs i graven. Där förmultnar den tills det bara är ben och mull kvar, och med tiden blir inget kvar. Så har det alltid varit och så kommer det att förbli. Det är logiskt och helt i enlighet med förnuftet. Att då introducera tanken på uppståndelsen är väldigt störande, och inte det minsta logiskt.

Men till alla som är upptagna med det jordiska och nuet kommer Paulus med denna störande tanke. Det finns en uppståndelse. Det är inte en logisk tanke utan en andlig sanning. Vår död är inte den yttersta horisonten på vår existens, istället är vårt jordiska liv bara bråkdelen av vår eviga tillvaro. Tanken på uppståndelsen var en svår tanke för Paulus åhörare. I Korint reagerade vissa med att säga att det inte finns någon uppståndelse från de döda. Paulus har svarat på denna invändning tidigare i kapitlet. Det finns visst en uppståndelse från de döda. Han skriver: *Jag förde vidare till er det allra viktigaste, vad jag själv har tagit emot: att Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna och att han visade sig för Kefas och sedan för de tolv. Därefter visade han sig för mer än femhundra bröder på samma gång. De flesta av dem lever än, även*

om några har insomnat. Sedan visade han sig för Jakob och därefter för alla apostlarna. Allra sist visade han sig också för mig... Kristus har verkligen uppstått från de döda, som förstlingen av de insomnade.

Anledningen till att en del sa att det inte fanns någon uppståndelse berodde nog på att de inte kunde tänka sig hur det skulle gå till. När kroppen redan är förstörd, förmultnad eller uppbränd, vilken kropp kan då uppstå? Vår text inleds med den frågan: *Nu kanske någon frågar: Hur uppstår de döda? Vad har de för kropp när de kommer?* Vår text är svaret på den frågan. Frågan är lika aktuell idag? ”OK”, säger någon, ”vi hör att ni säger att det finns en uppståndelse men har ni kristna reflekterat över kroppen? Har ni tänkt på att det bara är ben och mull kvar av dem som lagts i graven? Hur blir det med dem som är födda med missbildningar, utan armar eller ben, CP-skadade, födda med vattenskalle eller begåvningshandikapp? Kommer de att leva för evigt med sin skada? Hur blir det med dem som varit med i olyckor och blivit amputerade? Hur blir det med dem som dör i brand eller explosioner? Vilken kropp har de i uppståndelsen? Hur kan en kropp uppstå där det bara är aska kvar? Nu får ni svara.”

Ja, vi ska svara med Paulus: *Du oförståndige, det du sår får inte liv om det inte dör. Och det du sår har inte den form det ska få utan är ett naket korn...Men Gud ger det den form som han har bestämt...Så är det också med de dödas uppståndelse.* Paulus svarar med att hänvisa till vår egen erfarenhet. Vad vet vi om att plantera frön? Det är helt klart att det inte gror förrän det läggs i jorden. Och fröet som sås liknar inte alls den planta som sedan växer upp. Vår kropp kommer också att vara annorlunda i uppståndelsen. Gud ger vår kropp den form han har bestämt. *Det som blir sått förgängligt uppstår oförgängligt. Det som blir sått i ringhet uppstår i härlighet. Det som blir sått i svaghet uppstår i kraft. Det sås en jordisk kropp, det uppstår en andlig kropp.* Och som sagt, kontrasten är inte mellan kropp och ande utan mellan en jordisk kropp och en andlig kropp. Gud kommer att ge vår kropp den form och de egenskaper som passar det eviga livet med Kristus. Vi vet inte vad vi ska bli och vi vet inte vad som menas med en andlig kropp. Men Skriften ger oss denna försäkran: *När Kristus träder fram, han som är vårt liv, då ska också ni träda fram i härlighet tillsammans med honom* (Kol 3:4). Och Johannes skriver: *Mina älskade, nu är vi Guds barn, och än är det inte uppenbarat vad vi ska bli. Men vi vet att när han uppenbaras ska vi bli lika honom, för då får vi se honom sådan han är* (1 Joh 3:2).

Paulus förklarar att det finns en andlig kropp genom en rad jämförelser mellan den första människan Adam och Kristus som han kallar den siste Adam. Den första människan blev formad av jord och blev en levande varelse när Gud blåste in livsande i hans näsa. Genom syndafallet kom förbannelsen över honom och alla hans efterkommande. På grund av synden måste vi alla vända tillbaka till den jord vi är tagna från. Vi är alla lika Adam och hans livsvillkor är våra, och det kommer först.

Först kommer det jordiska, därefter kommer det andliga. Det jordiska har vi erfarenhet av. Sedan kommer det andliga och det får vi vänta på. Men ett är säkert. Det kommer. Liksom det finns en jordisk kropp så finns det också en andlig.

Till skillnad mot Adam var det inte nödvändigt för Gud att blåsa in livsande i näsan på Kristus för att han skulle bli en levande varelse. Han är Guds Son och hans ursprung är av evighet. Han har liv i sig själv och han kom från himlen för att ge världen liv. Han blev en livgivande ande. Han blev förhärligad efter att han fullbordat allt som krävdes för att ge andligt och evigt liv åt oss som är lika den förste Adam - människor som måste återvända till jord.

Och så som den himmelska människan är, - alltså så som Kristus är - så är också de himmelska. Och liksom vi har burit den jordiska människans bild, ska vi också bära den himmelska människans bild. Det är vår största längtan och vårt fasta hopp. Vi ska en dag bli lika Kristus som med sitt liv och sin död köpt oss för att vi ska tillhöra honom. Han har uppstått som den förste bland många. På uppståndelsens dag ska han förvandla oss så att vi blir lika honom.

Ögonvittnesskildringarna i evangelierna ger oss en föraning om vad vi ska bli. Efter uppståndelsen ser vi inte längre smärta och lidande hos honom, enbart seger och härlighet. Vissa saker har Jesus fått till sin mänskliga natur. Han har fått all makt i himlen och på jorden. Den makten kommer vi inte att ha. Vissa saker gör han i kraft av att han är Guds Son. Han kom till lärjungarna fast de låst in sig. Vi kommer inte att kunna gå genom stängda dörrar. Men vi kommer att få del av hans härlighet och seger. Han ska upphöja oss till en härlighet och ära som är helt ofattbar för oss jordiska varelser som är dömda att vända tillbaka till jord. Jesus säger i brevet till Laodicea: *Den som segrar ska jag låta sitta hos mig på min tron, liksom jag själv har segrat och sitter hos min Far på hans tron.* Vi hör att Jesus åt efter sin uppståndelse men det verkade inte vara därför att kroppen behövde mat utan av andra anledningar: Han åt för att visa sina förskräckt lärjungar att han inte var en ande utan hade en kropp. Samma kropp som blev lagd i graven hade uppstått i förhärligad form. Han åt också för att identifiera sig. Lärjungarna kände igen honom när han bjöd dem på frukost vid Genesarets sjö. Vi ska också äta i himlen. Där blir vi bjudna till Lammets festmåltid och vi ska få äta av livets träd. Men våra kroppar ska ha andra egenskaper, för vi ska aldrig hungra eller törsta mer. Vi ska inte längre leva med graven som bortre horisont för vår tillvaro, för döden ska inte finnas mer. *Liksom vi burit den jordiska människans bild så ska vi bära den himmelska människans bild. Vi ska bli lika Kristus. Gud har makt att göra detta. Det är vårt hopp. Amen.*

Låt oss be!

Vi tackar dig Jesus att du köpt oss med din lydnad och ditt lidande för att vi ska tillhöra dig och leva med dig. Du har gått före och visat vägen. Du har för oss dött

och blivit begravnen och uppstått på tredje dagen. Därför är vi inte rädda för att följa dig även om vägen går genom död och grav. Du har gett oss ett fast hopp om kroppens uppståndelse och en förvandling så att vi blir lika dig. Vi ser fram emot uppståndelsens dag då vi ska få se dig i din härlighet. Dig tillhör all ära. Amen.